

تحقیقی

ارزیابی عوامل خطر سرطان پروستات در استان مازندران

دکتر مصطفی حسینی*^۱، یونس جهانی^۲، دکتر محمود محمودی^۳، دکتر محمدرضا اشراقیان^۱، یوسف یحیی پور^۴، دکتر عباسعلی کشتکار^۵

۱- دانشیار گروه اپیدمیولوژی و آمار زیستی، دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی تهران. ۲- دانشجوی دکتری آمار زیستی، دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی تهران. ۳- استاد گروه اپیدمیولوژی و آمار زیستی، دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی تهران. ۴- دانشجوی دکتری ویروس‌شناسی، مربی بخش ویروس‌شناسی، گروه پاتوبیولوژی، دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران. ۵- استادیار گروه بهداشت و پزشکی اجتماعی، دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی گرگان.

چکیده

زمینه و هدف: سرطان پروستات شایع‌ترین سرطان بدخیم در مردان بوده و بعد از سرطان ریه دومین علت مرگ ناشی از انواع سرطان در مردان است. این مطالعه به منظور ارزیابی برخی عوامل خطر سرطان پروستات در استان مازندران انجام گردید.

روش بررسی: این مطالعه مورد - شاهدهی همسان‌سازی شده فردی بر اساس سن و همسایگی بود که روی ۱۰۴ بیمار و ۱۰۴ شاهد در استان مازندران طی سال ۱۳۸۴ انجام گرفت. با استفاده از اطلاعات ثبت سرطان ایستگاه تحقیقاتی بابل نشانی بیماران تهیه گردید. با مراجعه به درب منزل بیماران و افراد شاهد، پرسشنامه از پیش تدوین شده تکمیل شد. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار آماری *STATA(8.0)* تجزیه و تحلیل گردید.

یافته‌ها: نتایج آنالیز تک‌متغیره لجستیک شرطی نشان داد که سن، وجود عفونت یا التهاب پروستات، مصرف الکل، مصرف چربی و قلبان، ابتلا به سرطان پروستات اقوام نزدیک، شاخص توده بدنی، وجود سرطان‌های دیگر، فعالیت شغلی، شدت فعالیت شغلی و پیاده‌روی بر ابتلا به سرطان پروستات تاثیر قابل توجهی دارد ($P < 0/20$). در یک مدل چند متغیره رگرسیون لجستیک شرطی و با استفاده از روش گام به گام (*Stepwise*) و مبادرت به حذف مخدوش‌کننده‌ها و تعدیل یافته‌های معنی‌دار قبلی مشاهده گردید که عفونت یا التهاب پروستات، مصرف الکل، سن بالاتر از ۶۰ سال و سابقه سرطان پروستات در اقوام نزدیک به عنوان موثرترین عوامل در ابتلا به سرطان پروستات شناسایی گردیدند.

نتیجه‌گیری: این مطالعه نشان داد که سن و ابتلا به سرطان پروستات اقوام نزدیک و همچنین وجود عفونت یا التهاب پروستات و مصرف الکل عوامل خطر ابتلا به سرطان پروستات می‌باشند. لذا پیشنهاد می‌شود که مردان از یک سن خاص (مثلاً ۶۰ سال و بیشتر) به‌طور سالانه مورد آزمایش‌های غربالگری قرار گیرند.

کلیدواژه‌ها: سرطان پروستات، التهاب پروستات، سن، شاخص توده بدنی، الکل

* نویسنده مسئول: دکتر مصطفی حسینی، پست الکترونیکی: mhossein110@yahoo.com

نشانی: تهران، دانشگاه علوم پزشکی تهران، دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی، گروه اپیدمیولوژی و آمار زیستی

تلفن: ۸۸۹۸۹۱۲۵ (۰۲۱)، نامبر: ۸۸۹۸۹۱۲۷

وصول مقاله: ۸۶/۳/۲۹، اصلاح نهایی: ۸۷/۲/۸، پذیرش مقاله: ۸۷/۷/۱۰